

Mynämäen kunta
Tarkastuslautakunta

Mynämäen kunnanvaltuustolle

1. Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä kertomusvuonna:

jäsenet	varajäsenet
Markkanen Veronika	Haapanen Hely
Peltola Anniina	Koukonen Janne
Aerikkala Kalle	Raivo Vesa
Arvio Henri	Järvi Kirsi
Hannula Seppo	Pilpola Mika
Kytömaa Jarmo	Kytömaa Raimo
Viitanen Annukka	Honkanen Marika

Tarkastuslautakunta vastaa kuntalain 121 ja 125 §:n sekä hallintosäännön 67 §:n nojalla kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä tarkastusta koskevien asioiden valmistelusta.

Lautakunnan tehtävänä on erityisesti arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi lautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan tasessa on kattamatonta alijäämää.

Sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo sidonnaisuusilmoitusten ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ne valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta on osa johtamisjärjestelmää ja toimii osaltaan toiminnan kehittäjänä. Tarkastuslautakunta toimii itsenäisesti ja riippumattomasti.

Kunnan tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Sari Isaksson ja avustavina tarkastajina Kaisa Huhtala ja Maiju Kuikka.

Tarkastuslautakunta kokoontui tarkastuskauden aikana kahdeksan kertaa.

Lautakunta on seurannut kunnan toimintaa kokousmateriaalien avulla ja haastatellut seuraavia viran- ja toimenhaltijoita:

- kunnanjohtaja Carita Maisila
- tekninen johtaja Jaakko Kurvinen
- hallintojohtaja Marja Kärkkäinen
- hyvinvointipäällikkö Anu Saarni

2. Yleistä

2.1 Hallinto

Toimintakertomus sisältää kattavan selvityksen vuoden 2025 toiminnasta. Toimintakertomukseen sisältyvät selonteot sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Myös kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta sekä konserniyhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta on annettu selvitys.

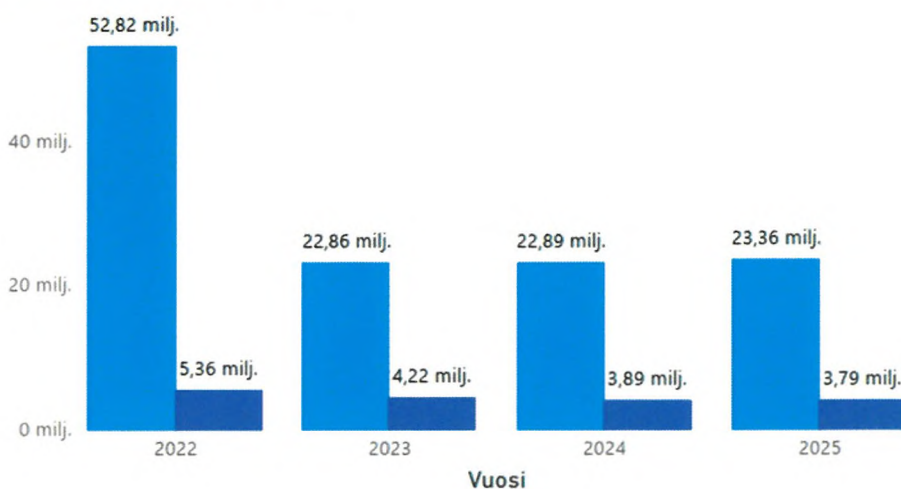
2.2 Kunnan taloudellinen kehitys ja vuoden 2025 tuloksen muodostuminen

Kunnan tilinpäätös 2025 oli 0,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Taseeseen on aiemmilta vuosilta kertynyt ylijäämää 3,5 miljoonaa euroa. Kunnan taloudellinen tilanne on tältä osin vielä kuntalain mukaisesti tasapainossa. Taloussuunnitelma on myös kuntalain edellyttämällä tavalla tasapainossa kertyneen ylijäämän ansiosta, vaikka taloussuunnitelman vuodet 2026 - 2028 ovat kaikki alijäämäisiä, yhteensä 2,3 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelman mukaan vuoden 2028 lopussa ylijäämää on taseessa jäljellä 0,8 miljoonaa euroa.

Päättäneellä tilikaudella 2025 kunnan ulkoiset ja sisäiset toimintakulut yhteensä toteutuivat 0,4 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienempänä ja toimintatulot 0,1 miljoonaa euroa arviota parempana. Näin ollen toimintakate oli 0,5 miljoonaa euroa parempi kuin muutetussa valtuuston hyväksymässä talousarviossa oli arvioitu. Verotuloja ja valtionosuuksia saatiin yhteensä 0,1 miljoonaa euroa arvioitua enemmän. Vuosikate oli muutetussa talousarviossa 1,3 miljoonaa euroa ja toteutuma 1,9 miljoonaa euroa eli 0,6 miljoonaa euroa arvioitua parempi. Poistot olivat talousarvion mukaisesti 2,4 miljoonaa euroa, joten tilikauden tulokseksi muodostui – 0,5 miljoonaa euroa. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui 0,4 miljoonaa euroa.

Toimintakulut ja -tuotot

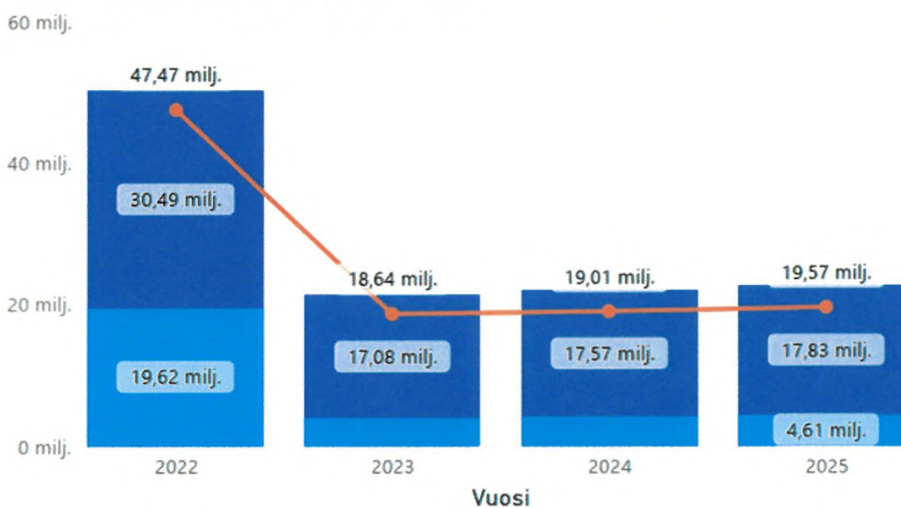
● Toimintakulut ● Toimintatuotot

Ulkoiset toimintakulut laskivat vuonna 2023 uudelle tasolle, kun sote-uudistus siirsi sosiaali- ja terveystalvet kunnilta hyvinvointialueille. Tämän jälkeen toimintakulut ovat olleet noin 23 miljoonan euron tasolla. Toimintakuluista 2025 katettiin toimintatuotoilla vajaan 4 miljoonaa euroa. Verotuloilla ja valtionosuuksilla jäi katettavaksi noin 19,6 miljoonan euron negatiivinen toimintakate.

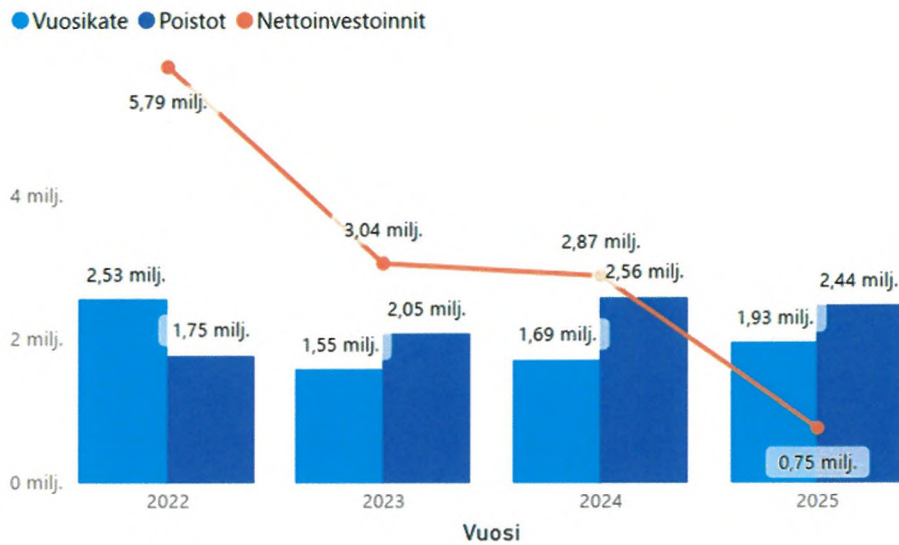
Verorahoituksen ja nettomenojen kehitys

● Valtionosuudet ● Verotulot ● Toimintakate

Verotulot ja valtionosuudet ovat riittäneet kattamaan toiminnasta syntyneen toimintakatteen niin, että vuosikate on ollut positiivinen. Vuonna 2025 verorahoituksella katettavaa toimintakatetta jäi 19,6 miljoonaa euroa ja verorahoitus kokonaisuutena oli yhteensä 22,4 miljoonaa euroa. Vuosikatteeksi muodostui rahoituserien jälkeen 1,9 miljoonaa euroa.

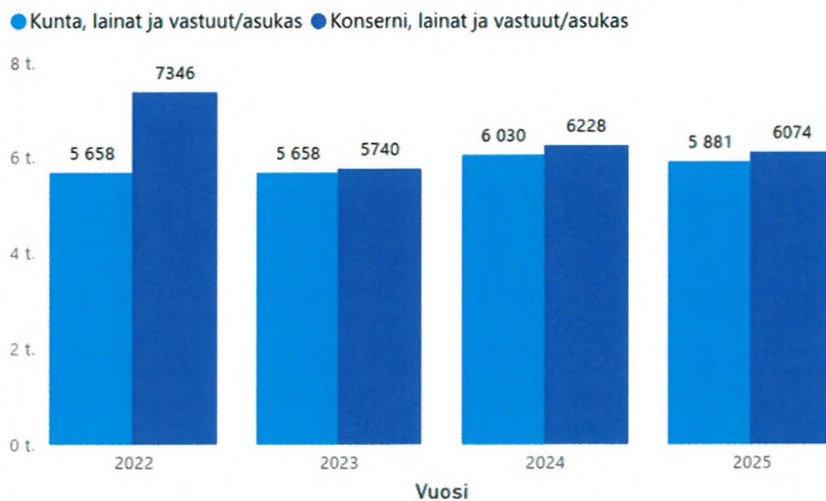
Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit

Vuosikate ei ole riittänyt kattamaan taseen käyttöomaisuudesta kirjattavia poistoja. Poistotaso ei kuvaa todellista investointitasoa ja poistot aiemmin hankitusta omaisuudesta ovat olleet aiemmin huomattavan paljon investointitasoa alhaisemmat. Vuonna 2025 nettoinvestoinnit olivat alhaisemmat, 0,75 miljoonaa euroa. Investoinnit ovat olleet aiempina vuosina korkealla tasolla, mikä on tarkoittanut lainamäärän kasvua, kun tulorahoitus ei ole riittänyt investointien rahoittamiseen.

Vuosikatteen ei arvioida taloussuunnitelmavuosinakaan riittävän kattamaan poistoja ja tulevina vuosina on ennustettu syntyvän alijäämää. Suunnitelma-kauden 2026 – 2028 investointien arvioidaan olevan 5,3 miljoonaa euroa ja vuosikatteen yhteensä 4,6 miljoonaa euroa, joten investointeihin tarvitaan uutta lainarahoitusta.

Kunnan ja konsernin kokonaisvastuiden kehitys, euroa/asukas

Näitä kriteereitä käytetään arvioitaessa, onko kunta erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa. Mynämäen kunnan kannalta kriittisin tunnusluku on konsernin kertynyt alijäämä asukasta kohden. Se on ollut pitkään yli 500 euroa ja mikäli se ylittää 1.000 euroa, raja-arvo ylittyy.

Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate on myös ollut raja-arvoa 0,8 huonompi. Tunnusluku kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita ja se on laskettu laskennallisena siten, että oletuksena laina-aikaa olisi jäljellä kahdeksan vuotta. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on vähintään 1. Kun se on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään olemassa olevia rahavaroja.

Vuosikatteen tulisi olla yli 80 % poistoista, mutta se on ollut viime vuosina selvästi alle sen.

	2025	2024	2023
Kriteeri 1 Kunnan tase on alijäämäinen eikä pystytä kattamaan neljässä vuodessa			
	3 085 t€	3 500 t€	4 287 t€
Kriteeri 2 Konsernin alijäämä/asukas yli 1.000 e ja ed. vuonna yli 500 e			
	-739 t€	-667 t€	-783 t€
Kriteeri 3 Konsernin vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %			
	78%	64%	74%
Kunnan tuloveroprosentti on väh. 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien keskimäärin			
	9,10 % (keskiarvo: 7,50%)	9,10 % (keskiarvo: 7,46%)	8,61 % (keskiarvo: 7,38%)
Konsernin lainat ja vuokratuut/asukas ylittää yli 50 %:lla kuntien keskimääräisen luvun			
	6 074 €/as (ka.ed.vuosi: 9347)	6 228 €/as (ka.ed.vuosi: 8067)	5 740 €/as (ka.ed.vuosi: 9347)
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8			
	0,53	0,47	0,51

Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa vuodelle 2025 oli arvioitu syntyvän alijäämää noin miljoonaa euroa. Tilikauden 2025 tulos oli kuitenkin 0,6 miljoonaa euroa parempi ja alijäämää syntyi 0,4 miljoonaa euroa.

3. Toiminnan arviointi

3.1 Keskushallinto ja elinvoima

Keskushallinnon taloudelliset tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet. Toimintatuotot alittuivat 174 tuhatta euroa ja toimintakulut ylittyivät 103 tuhatta euroa.

Haasteena on edelleen kunnan talouden tasapainottaminen ja tasapainottamistoimenpiteitä on jatkettu tilikauden aikana. Yleishallinnon tuotot eivät toteutuneet suunnitellusti, koska Kivijärven sauna ei asetettu suunnitelman mukaisesti myyntiin. Tarkastuslautakunta huomauttaa, että kunnanhallitus on tehnyt päätöksen olla myymättä Kivijärvellä sijaitsevan mökkikokonaisuuden. Toimintatuotot alittuivat, vaikka tästä säästötoimesta oli päätetty talouden tasapainottamisohjelmassa, joka on valtuuston hyväksymä. Asiaa ei ole uudelleen käsitelty valtuuston kokouksessa.

Sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittämisestä on tehty päätös, mutta kiinteistöjen siirto yhtiölle siirtyi seuraavalle vuodelle.

Tasopalkkajärjestelmä otettiin käyttöön 1.6.2025.

Elinvoima -tulosalueen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat monilta osin.

3.2 Sivistyslautakunta

Kokonaistasolla sivistyslautakunnan talous toteutui siten, että talousarvion tulot alittuivat 58 tuhannella eurolla ja kulut alittuivat 580 tuhannella eurolla. Toimintakate oli näin ollen 521 tuhatta euroa talousarviota parempi.

Sivistystoimi toteutti ostoliikenteen kilpailutuksen. Toimiala on kehittänyt toimintaansa hankerahoituksella, erityisesti kansainvälisyystoiminta on ollut aktiivista ja Harrastamisen Suomen mallia on jatkettu.

Sivistystoimen kulujen säästö on tullut varhaiskasvatuksen puolelta, kun lapsia on ollut arvioitua vähemmän ja toimintaa on sopeutettu. Pätevistä varhaiskasvatuksen opettajista on ollut pulaa. Itsearviointin perusteella toimintaa on pystytty toteuttamaan paremmin kuin edellisenä vuonna.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota, että kunnan tulee olla houkutteleva ja pitovoimainen työnantaja, jotta varhaiskasvatuksessa olisi pätevä henkilökunta.

Tarkastuslautakunta toivoo, että päätöksenteossa otetaan vahvasti huomioon päätösten lapsivaikutukset.

Tarkastuslautakunta huomioi, että Harrastamisen Suomen mallin osallistumisprosentti on ollut alhainen.

Nuorten työpajatoiminnan asiakasmäärä on jäänyt asetetusta tavoitteesta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä selvittää, johtuuko alhainen osallistujamäärä siitä, ettei kohderyhmää tavoiteta riittävän tehokkaasti, vai siitä, ettei toiminnalle ole tarvetta suunnitellussa laajuudessa.

Tarkastuslautakunta korostaa sidosryhmäyhteistyön merkitystä nuorten tavoittamisessa ja palvelutarpeen arvioinnissa.

3.3 Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan toimintakate toteutui 299 tuhatta euroa talousarviota paremmin. Se johtui siitä, että tuottoja saatiin 360 tuhatta euroa arvioitua enemmän.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kunnalla on tyhjiillään olevia rakennuksia, joista aiheutuu kunnalle ylläpito- ja muita kustannuksia ilman vastaavaa käyttöä tai tuottoa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kunta arvioi rakennuskannan tarpeellisuuden, käyttöasteen ja tulevaisuuden käyttötarpeet sekä laatii suunnitelman tyhjiillään olevien kiinteistöjen jatkokäytöstä, ja kiihdyttää myynnissä olevien kiinteistöjen ja tonttien myyntiä.

Tilalaitoksen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suoritettietojen perusteella monelta osin talousarvion tavoitteiden mukaisesti. Aterioiden hinta oli hieman noussut edellisvuodesta, mutta oli lähes talousarvion mukainen.

Infra-tulosalueen tavoitteet olivat lähinnä ylläpitoa määrärahojen puitteissa. Tavoitteeksi asetettu Asevelitien ja Raimelan alueen päällystystyö oli saatu valmiiksi.

Rakennusvalvonnantavoitteena oli saada kiinteistöinventointi valmiiksi, mutta lisäselvityksiä kiinteistöjen omistajilta oli vielä loppuvuonna pyydetty.

3.4. Konserniyhtiöiden toiminta ja talous

Mynämäen Vesihuolto Oy oli edelleen tappiollinen, tilikaudella 2025 syntyi tappiota 281 tuhatta euroa (edellisvuonna 381 tuhatta euroa). Yhtiön taseeseen on kertynyt tappioita yhteensä 1,7 miljoonaa euroa. Tavoite talouden säilyttämisestä tasapainoisena ei ole toteutunut.

Kiinteistö Oy Häävuorentie 5:n ei perinyt vastikkeita vuonna 2025 ja sen kulut ja poistot aiheuttivat yhtiölle 224 tuhannen euron tappion.

Mynämäen YritysVoima Oy teki tilikaudella 2025 tappiota 69 tuhatta euroa.

Konsernirakenne tulee muuttumaan vuonna 2026, koska Mynämäen YritysVoima Oy on päätetty sulauttaa Kiinteistö Oy Häävuorentie 5:een, jonka nimi on muuttunut Mynämäen Hyvinvointikiinteistöt Oy:ksi. Mynämäen Hyvinvointikiinteistöt Oy:öön tullaan siirtämään kunnan hyvinvointialueelle vuokraamat kiinteistöt.

4. Arviointikertomuksen 2024 käsittely

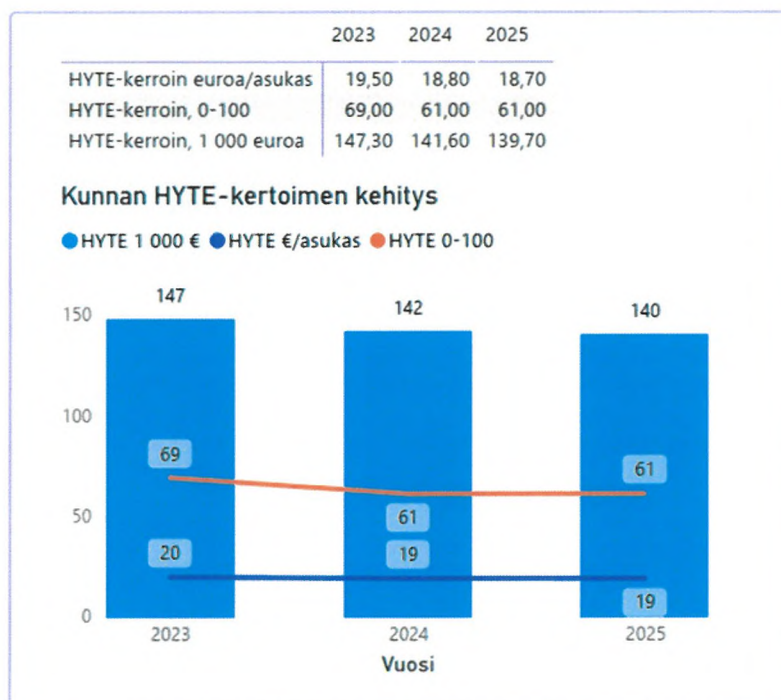
Valtuusto on käsitellyt vuoden 2024 arviointikertomuksen kokouksessaan 19.5.2025 ja pyysi kunnanhallitukselta selvityksen siinä esitetyistä havainnoista ja huomioista. Valtuusto on käsitellyt ja hyväksynyt siihen saadut vastaukset 8.9.2025 § 70.

5. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen arviointi

Kunnilla on lakisääteinen velvollisuus edistää hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta omassa toiminnassaan. Niiden strategisessa suunnittelussa tulee asettaa saavutettavissa olevia tavoitteita ja toimenpiteitä näiden asioiden edistämiseksi.

Kunnat saavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoimien perusteella valtionosuuden lisäosaa. Lisäosa määräytyy ns. HYTE-kertoimen avulla. Kertoimen kehitykseen tulee kiinnittää huomiota, koska sillä on vaikutusta kunnan saamaan rahoitukseen. Kunta on saanut valtionosuuden lisäosaa tällä perusteella 139,7 tuhatta euroa vuonna 2025.

Mynämäen HYTE-kertoimet ovat kehittyneet seuraavalla tavalla:

HYTE-kertoimen suuruus valtionosuuden kokonaisuudesta määräytyy prosessi- ja tulosindikaattoreiden perusteella. Kuntien tulee laatia vuosittain hyvinvointikertomus, jossa näiden indikaattoreiden avulla voidaan mitata ja osoittaa kunnan onnistumista tässä työssä.

6. Yhteenveto

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kunnan talouden liikkumavara on heikko. Kunnan lainamäärä 5.748 €/ asukas on huomattavasti yli Manner-Suomen kuntien keskiarvon 3.547 € /asukas.

Tarkastuslautakunta suosittelee kuntaa tarkastelemaan aiempaa tarkemmin konserniyhtiöiden talouden kehitystä ja taloudellista tilannetta. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää yhtiöiden tasearvojen ajantasaisuuteen ja realistiseen arviointiin.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tasearvojen tarkastelu ja mahdolliset arvonmääritykset tehdään huolellisesti erityisesti sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä silmällä pitäen, jotta kunnalle aiheutuvia taloudellisia riskejä voidaan ennakoida ja minimoida. Lisäksi tarkastuslautakunta korostaa konserniohjauksen merkitystä sekä riittävän ja ajantasaisen talousseurannan tarvetta päätöksenteon tukena.

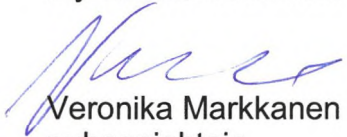
Konserniohjauksen perehdytysmateriaalin ja koulutuksen tuottaminen luottamushenkilöille.

Kuntien välistä yhteistyötä tulee kehittää edelleen.

Sidonnaisuusilmoitusten palauttaminen tarkastuslautakunnalle on ollut osin hidasta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ilmoitusvelvolliset huolehtivat sidonnaisuusilmoitusten toimittamisesta viivytyksettä ja ajantasaisesti.

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää vuoden 2025 arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Mynämäki 26.5.2026

Veronika Markkanen
puheenjohtaja

Henri Arvio
jäsen

Annukka Viitanen
jäsen

Anniina Peltola
jäsen

Jarmo Kytömaa
jäsen